

Թվաբանական գործողությունները խառը թվերով

1. Կատարե՛ք հաշվումները՝ կիրառելով խառը թվերով թվաբանական գործողությունների ընդհանուր կանոնը

$$3 \text{ ամբողջ } 7/8 + 5 \text{ ամբողջ } 3/4 = 8 \text{ ամբողջ } (6+7)/8 = 8 \text{ ամբողջ } 13/8 = 9 \text{ ամբողջ } 5/8$$

$$2 \text{ ամբողջ } 5/9 + 11 \text{ ամբողջ } 2/3 = 13 \text{ ամբողջ } (5+6)/9 = 13 \text{ ամբողջ } 11/9 = 14 \text{ ամբողջ } 2/9$$

$$9 \text{ ամբողջ } 2/5 - 8 \text{ ամբողջ } 1/4 = 1 \text{ ամբողջ } (8-5)/20 = 1 \text{ ամբողջ } 3/20$$

$$6 \text{ ամբողջ } 7/8 - 1 \text{ ամբողջ } 1/5 = 5 \text{ ամբողջ } (35-8)/40 = 5 \text{ ամբողջ } 27/40$$

2. Կատարե՛ք գործողությունները խառը թվերով թվաբանական գործողությունների ընդհանուր կանոնով.

$$25 \text{ ամբողջ } 4/7 + 31 \text{ ամբողջ } 5/14 = 56 \text{ ամբողջ } (8+5)/14 = 56 \text{ ամբողջ } 13/14$$

$$37 \text{ ամբողջ } 9/25 + 82 \text{ ամբողջ } 7/20 = 119 \text{ ամբողջ } (36+35)/100 = 119 \text{ ամբողջ } 71/100$$

$$23 \text{ ամբողջ } 3/13 - 15 \text{ ամբողջ } 25/26 = 8 \text{ ամբողջ } (6-25)/26 = 7 \text{ ամբողջ } (26+6-25)/26 = 7 \text{ ամբողջ } 7/26$$

$$45 \text{ ամբողջ } 9/10 - 36 \text{ ամբողջ } 9/10 = 9 \text{ ամբողջ }$$

3. Կատարե՛ք խառը թվերի գումարում առավել հարմար եղանակով.

$$37 \text{ ամբողջ } 8/9 + 41 \text{ ամբողջ } 5/6 = 78 \text{ ամբողջ } (16+15)/18 = 78 \text{ ամբողջ } 31/18 = 79 \text{ ամբողջ } 13/18$$

$$66 \text{ ամբողջ } 13/24 + 72 \text{ ամբողջ } 11/28 = 138 \text{ ամբողջ } (91+66)/168 = 138 \text{ ամբողջ } 157/168$$

$$45 \text{ ամբողջ } 7/12 + 63 \text{ ամբողջ } 23/36 = 108 \text{ ամբողջ } (21+23)/36 = 108 \text{ ամբողջ } 44/36 = 109 \text{ ամբողջ } 8/36 = 109 \text{ ամբողջ } 2/9$$

$$124 \text{ ամբողջ } 1/2 + 328 \text{ ամբողջ } 3/4 = 452 \text{ ամբողջ } (2+3)/4 = 452 \text{ ամբողջ } 5/4 = 453 \text{ ամբողջ } 1/4$$

4. Կատարե՛ք խառը թվերի հանում առավել հարմար եղանակով.

$$8 \text{ ամբողջ } 9/10 - 6 \text{ ամբողջ } 2/5 = 8 \text{ ամբողջ } 9/10 - 6 \text{ ամբողջ } 2/5 = 2 \text{ ամբողջ } (9-4)/10 = 2 \text{ ամբողջ } 1/2$$

$$4 \text{ ամբողջ } 5/11 - 2 \text{ ամբողջ } 3/10 = 2 \text{ ամբողջ } (50-33)/110 = 2 \text{ ամբողջ } 17/110$$

$$12 \text{ ամբողջ } 25/36 - 9 \text{ ամբողջ } 7/24 = 3 \text{ ամբողջ } (50-21)/72 = 3 \text{ ամբողջ } 29/72$$

$$14 \text{ ամբողջ } 7/12 - 6 \text{ ամբողջ } 5/6 = 8 \text{ ամբողջ } (7-10)/12 = 7 \text{ ամբողջ } (12+7-10)/12 = 7 \text{ ամբողջ } (19-10)/12 = 7 \text{ ամբողջ } 9/12 = 7 \text{ ամբողջ } 3/4$$

5. Երեք խառը թվերից առաջինը 8 ամբողջ 1/3 է: Եկրորդ թիվը 5 ամբողջ 5/6-ով մեծ է առաջինից, իսկ երրորդը 3 ամբողջ 1/4 -ով մեծ է երկրորդից: Գտե՛ք այդ թվերի գումարը:

$$8 \text{ ամբողջ } 1/3$$

$$1) \quad 8 \text{ ամբողջ } 1/3 + 5 \text{ ամբողջ } 5/6 = 13 \text{ ամբողջ } (2+5)/6 = 14 \text{ ամբողջ } 1/6$$

$$2) \quad 3 \text{ ամբողջ } 1/4 + 14 \text{ ամբողջ } 1/6 = 17 \text{ ամբողջ } (3+2)/12 = 17 \text{ ամբողջ } 5/12$$

$$\text{Պատ.՝ } 8 \text{ ամբողջ } 1/3, 14 \text{ ամբողջ } 1/6, 17 \text{ ամբողջ } 5/12.$$

6. Եռանկյան կողմերի չափան արդյունքներն են՝ 3 ամբողջ 2/5 սմ, 4 ամբողջ 7/9 սմ և 5 ամբողջ 1/3 սմ: Ստուգե՛ք, որ եռանկյան ցանկացած երկու կողմերի երկարությունների գումարը մեծ է երրորդ կողմի երկարությունից:

3 ամբողջ 2/5 սմ, 4 ամբողջ 7/9 սմ և 5 ամբողջ 1/3 սմ

- 1) 3 ամբողջ 2/5 + 4 ամբողջ 7/9 = 7 ամբողջ (18+35)/45 = 8 ամբողջ 8/45 > 5 ամբողջ 1/3
- 2) 3 ամբողջ 2/5 + 5 ամբողջ 1/3 = 8 ամբողջ (6+5)/15 = 15 ամբողջ 11/15 > 4 ամբողջ 7/9
- 3) 4 ամբողջ 7/9 + 5 ամբողջ 1/3 = 9 ամբողջ (7+3)/9 = 10 ամբողջ 1/9 > 3 ամբողջ 2/5

7. Հաշվե՛ք

Հնարավոր է սա չբացի, ներքևում դնում եմ նաև լուսանկար:

$$2\frac{1}{3} : \left(5\frac{7}{10} - 3\frac{2}{15}\right) + \left(8\frac{3}{4} - 7\frac{11}{20}\right) : 6\frac{3}{5} = 1\frac{1}{11}$$

$$1) 5\frac{7}{10} - 3\frac{2}{15} = 2\frac{21-4}{30} = 2\frac{17}{30}$$

$$2) 2\frac{1}{3} : 2\frac{17}{30} = \frac{7}{3} \times \frac{30}{77} = \frac{10}{11}$$

$$3) 8\frac{3}{4} - 7\frac{11}{20} = 1\frac{15-11}{20} = 1\frac{4}{20} = 1\frac{1}{5}$$

$$4) 1\frac{1}{5} : 6\frac{3}{5} = \frac{6}{5} \times \frac{5}{33} = \frac{2}{11}$$

$$5) \frac{10}{11} + \frac{2}{11} = \frac{12}{11} = 1\frac{1}{11}$$

$$17\frac{1}{2} : \left(18\frac{2}{3} - 12\frac{5}{12}\right) + 2\frac{5}{18} : \left(6\frac{23}{24} - 3\frac{5}{6}\right) = 3\frac{29}{225}$$

$$1) 18\frac{2}{3} - 12\frac{5}{12} = 6\frac{8-5}{12} = 6\frac{3}{12} = 6\frac{1}{4}$$

$$2) 17\frac{1}{2} : 6\frac{1}{4} = \frac{35}{2} \times \frac{4}{25} = 2\frac{4}{5}$$

$$3) 6\frac{23}{24} - 3\frac{5}{6} = 3\frac{23-20}{24} = 3\frac{3}{24} = 3\frac{1}{8}$$

$$4) 2\frac{5}{18} : 3\frac{1}{8} = \frac{41}{18} \times \frac{8}{25} = \frac{164}{225}$$

$$5) 2\frac{2}{5} + \frac{164}{225} = 2\frac{90+164}{225} = 2\frac{254}{225} = 3\frac{29}{225}$$